

Братя Грим
Шестте лебеда

Веднъж един цар отишъл на лов в гората и подгонил някакъв дивеч, но препускал толкова бързо, че никой от свитата не можел да го следва. Щом се свечерило, той спрял коня, огледал се и видял, че към него идва една стара жена, която непрекъснато си клатела главата. А тя била вещица.

– Любезна жено – рекъл ѝ той. – Не може ли да ми покажеш пътя, та да изляза от гората.

– Да, царю – отвърнала тя, – мога, но при едно условие. Ако не го изпълниш, никога няма да излезеш от гората и ще умреш в нея от глад.

– Какво е това условие? – попитал царят.

Имам дъщеря – рекла старицата, – която е толкова хубава, че няма да намериш равна на нея в света и тя заслужава да стане твоя съпруга. Ако я направиш царица, ще ти покажа пътя и ще излезеш от гората.

Измъчван от голям страх, царят се съгласил и старицата го завела в къшурката си. Там дъщеря ѝ седяла пред огнището. Тя посрещнала спокойно царя, като че го очаквала, а той се уверил, че е много хубава. Но въпреки това не му се понравила и не можел да я погледне, без да изтърпне. След като качил девойката на коня пред себе си, старицата му показала пътя и царят се завърнал в двореца си, където скоро вдигнали и сватбата.

Царят бил вече женен веднъж и имал от покойната си съпруга седем деца, шест момчета и едно момиче, които обичал повече от всичко на света. Понеже се опасявал, че мащехата няма да се отнася добре с тях и може да им стори някакво зло, той ги завел в един усамотен замък сред гъста гора.

Замъкът се издигал сред такива потайни места и било толкова трудно да се намери пътят, който водел натам, че и царят нямало да се справи, ако една орисница не му била подарила кълбо прежда с чудно свойство: щом го хвърлил пред себе си, то се размотавало самичко и му показвало пътя. Но царят ходел толкова често при своите деца, че отсъствието му обърнало внимание на царицата; започнало да я мъчи любопитство и тя решила да разбере защо царят ходи в гората. Дала много пари на прислужниците му и те ѝ издали тайната; казали ѝ също за кълбото, което можело да показва пътя.

Но тя не намерила покой, докато не узнала къде царят крие кълбото; после ушила бели копринени ризки и понеже била изучила от майка си магьосничеството, вшила във всяка по една магия.

Веднъж царят отишъл на лов. Тогава царицата взела ризките и тръгнала към гората, а кълбото ѝ показало пътя. Като видели отдалече,

че някой идва, децата помислили, че пристига баща им и изтичали радостно да го посрещнат.

В това време царицата бързо хвърлила върху всяко по една ризка и в същия миг, в който ризките докоснали телата им, децата се превърнали в лебеди; литнали над гората и изчезнали.

Царицата се прибрала много доволна в двореца и била уверена, че се е отървала от своите завареничета; ала момичето не било заедно с братята си и тя не знаела нищо за него.

На другия ден царят отишъл да навести децата си, но заварил само момичето.

– Къде са братята ти? – попитал царят.

– Ох, мили татко – отвърнало то, – те си отидоха и ме оставиха самичка.

– И разказало, че от прозорчето си видяло как братята му литнали като лебеди над гората и изчезнали. Показало и перата, които събрало на двора.

Много се наскърбил царят, но не се сетил, че царицата е извършила това злодеяние. И понеже се страхувал, че може да му откраднат и момичето, решил да го вземе със себе си. Но то изпитвало голям страх от мащехата и помолило царя да му позволи да остане още една нощ в горския замък.

Клетото момиче си казало: „Не бива да стоя по-дълго тук, ще тръгна да търся братята си“. И щом се спуснала нощта, побягнало и тръгнало през гората.

Вървяло непрекъснато цяла нощ и после цял ден, но накрая умората го сломила. Зърнало една колиба, влязло и видяло стая с шест креватчета; но не се решило да легне на някое от тях, а се пъкнало под едно от креватчетата с намерение да прекара нощта там.

Ала към залез слънце чуло някакво шумолене и видяло, че през прозореца влетели шест лебеда. Те кацнали на пода, а перата им започнали да падат по земята едно по едно. Погледнало ги момичето и познало братята си, зарадвало се и излязло изпод креватчето. Братята също много се зарадвали, като видели сестричето си, но радостта им не продължила много.

– Ти не можеш да останеш тук – рекли му те, – тази колиба е убежище на разбойници. Щом се приберат и те заварят тук, ще те убият.

– Не можете ли вие да ме закриляте? – попитало момичето.

– Не – отвърнали те, – защото ние можем да сваляме лебедовите си пера всяка вечер само за четвърт час и през това време добиваме

човешки образ, но после пак се превръщаме в лебеди.

Разплакало се момичето и рекло:

– Не можете ли да се спасите някак?

– Ох, не – отвърнали те, – условието е много тежко. Ти не бива цели шест години нито да говориш, нито да се смееш и през това време трябва да ни ушиеш шест ризки от коприва. Но ако от устата ти излезе дори една-едничка дума, целият ти труд ще отиде напразно.

И ето, че изтекъл четвърт час и братята отново се превърнали в лебеди и отлетели през прозореца.

Ала момичето решило да спаси братята си, дори ако това щяло да му струва живота. Напуснало колибата, отишло навътре в гората, качило се на едно дърво и прекарало там нощта. На другата сутрин тръгнало из гората, набрало коприва и започнало да шие. Нямало с кого да говори, не му било до смях – седяло и гледало само работата си.

След като прекарало доста дълго време така, един ден господарят на тази земя отишъл на лов в гората и ловците му спрели под дървото, на което седяло момичето. Повикали го и попитали:

– Коя си ти?

То не отговорило.

– Слез при нас, няма да ти сторим никакво зло – казали те.

То само поклатило глава. И понеже не го оставили на мира с непрекъснатите си въпроси, то им хвърлило златната си огърлица, като мислело че това ще ги задоволи. Но те продължавали да го викат и тогава то им хвърлило колана си. Но когато и това не помогнало, хвърлило и панделките от чорапите и лека-полека всичко, от което можело да се лиши. Накрая останало само с ризката на гърба си. Но ловците пак не си отишли. После се покатерили на дървото, свалили момичето на земята и го завели пред царя.

– Коя си ти? Какво правеше на дървото? – попитал царят.

Но то не отговорило.

Царят му заговорил на всички езици, които знаел, но момичето пак останало няма като риба. Но понеже било много хубаво, царят се развълнувал дълбоко и силно го обикнал. Загърнал го с плаща си, сложил го на коня пред себе си и го завел в двореца.

Заповядал да го облекат в скъпи дрехи и тогава то засияло с цялата си хубост като ясен ден, но пак не казало нито дума. На трапезата царят го накарал да седне от дясната му страна, а скромността и целомъдрието на момичето толкова му се понравили, че той рекъл:

– Искам да се оженя за това момиче и за никое друго на света.

И след няколко дни се оженил за девойката.

Но царят имал зла майка, която била недоволна от тази сватба и говорела лошо за младата царица:

– Кой знае откъде е тази мома, която не може да говори. Тя не е достойна за жена на цар.

След една година младата царица родила първото си дете. Веднъж, докато спяла, старицата взела детето и намазала устните ѝ с кръв. После отишла при царя и казала, че царицата е изляла детето си.

Царят не повярвал и не позволил да ѝ сторят зло. А тя само седяла и шиела ризките. Друго не я интересувало.

Когато родила за втори път едно хубаво момченце, коварната майка на царя си послужила със същата измама. Но синът ѝ отново не повярвал на приказките ѝ, а казал:

– Тя е толкова чиста и добра, че никога не би могла да извърши такова нещо. Ако не беше няма и ако можеше да се защити, то невинността ѝ щеше да излезе наяве.

Но когато злата стара царица откраднала за трети път новороденото дете и пак обвинила младата господарка, която не казала нито дума, за да се защити, царят най-сетне се видял принуден да я предаде на съда. Осъдили я да бъде изгорена на клада.

Дошъл денят, в който трябвало да се изпълни присъдата. Но този ден бил и последният от шестте години, през които тя не бивало да говори и да се смее; сега любимите ѝ братя щели да бъдат спасени от властта на магията. Шестте ризки били готови, само на последната липсвал още левият ръкав.

Когато повели царицата към кладата, тя праметнала ризките през ръката си, а щом се изкачила горе и трябвало вече да запалят огъня, тя се огледала на всички страни и зърнала шест лебеда, които летели към нея. Сърцето ѝ се изпълнило с радост.

После лебедите се спуснали ниско до нея и тя успяла да им метне ризките. А щом ризките ги докоснали, перата изпадали и братята отново придобили човешкия си образ. Само най-малкият вместо лявата си ръка имал лебедово крило.

Прегърнали се и се целунали, а после младата царица отишла при царя, който бил поразен от случилото се, и проговорила:

– Скъпи съпруге; сега мога да говоря и да ти разкрия, че съм невинна и че бях несправедливо обвинена.

И му разказала за измамата на неговата майка, която откраднала и скрила трите ѝ деца. Скоро довели и децата. Царят много се зарадвал, а

Шестте лебеда

за наказание злата царица била изгорена на кладата.

А царят, царицата и шестимата ѝ братя живели дълги години в мир и щастие.

КРАЙ

© Димитър Стоевски, превод от немски

Brüder Grimm
Die sechs Schwäne

Сканиране и разпознаване: Анани Младенов

Публикация:

Братя Грим – Приказки
Превод – Димитър Стоев
Илюстрации – Антония Дончева
Редактор – Петя Дочева
Технически редактор – Иван Додов
Издателство – „Св.св. Кирил и Методий“

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2469>]